

Ügyszám: NAIH/2019/ 7899/2

Dr. Szűcs Lajos úr részére
országgyűlési képviselő

Magyarország Országgyűlése

Budapest

derer.i@icloud.com

Tisztelt Országgyűlési Képviselő Úr!

A halgazdálkodásról és a hal védelméről szóló 2013. évi CII. törvény, valamint a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény egyes rendelkezéseinek az adatvédelem megerősítése érdekében szükséges módosításáról szóló törvényjavaslat véleményezésre megküldött tervezetét áttekintve megállapítható, hogy az a horgászszövetségek tagnyilvántartási szabályait kiegészítve kötelező jelleggel elő kívánja írni az adóazonosító jel, valamint az adóazonosító jel igazolására szóló hatósági igazolványról készített másolat kötelező nyilvántartásba vételét. A normaszöveg indokolása ezzel kapcsolatban a horgászok hatékony azonosításának igényére, valamint a horgászszövetségek közfeladataira utal.

A tervezett szabályozással kapcsolatban figyelembe veendő, hogy az adatok kötelező kezelését előíró törvényi szabályok korlátozzák a természetes személyeket megillető információs önrendelkezési jog érvényesülését, ezért összhangban kell lenniük az alapjogi korlátozás Alaptörvényben meghatározott szabályaival, valamint az Alkotmánybíróság vonatkozó határozataiban foglaltakkal.

Az Alaptörvény I. cikk (1)-(3) bekezdései szerint az EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége. Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait. Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.

Az Alaptörvény VI. cikk (3) bekezdése szerint mindenkinek joga van személyes adatai védelméhez, valamint a közérdekű adatok megismeréséhez és terjesztéséhez.

Az Alaptörvény idézett cikkei értelmében valamely személyes adat kötelező kezelésének előírásához nem elégséges indok ez, hogy ezáltal valamilyen állami feladat ellátása hatékonyabbá válhat. Azt kellene igazolni, hogy az információs önrendelkezési jog korlátozása

1. más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében szükséges, továbbá
2. a korlátozás nem lépi túl a feltétlenül szükséges mértéket és
3. az elérni kívánt céllal arányos.

Ami a fenti első pontot illeti, a törvényjavaslat tervezetének indokolása nem igazolja, hogy a horgászok nyilvántartásának adóazonosító jelre alapozása más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében szükséges lenne.

A második pontban írt követelmény, vagyis a jogkorlátozás feltétlenül szükséges mértéken belül maradása sem igazolható, hiszen a horgásznyilvántartás adóazonosító jel nélkül, természetes személyazonosító adatok és lakcím alapján is lehetséges. Az adóazonosító jel kezelése a szükségesnél több személyazonosító adat kezelésével jár, ami ellentétes az adatminimalizálás követelményével és készletező adatgyűjtést eredményez, ami az Alkotmánybíróság 15/1991. (IV. 13.) AB határozata szerint sérti a személyes adatok védelméhez való jog érvényesülését¹. Az adóazonosító jel igazolására szóló hatósági igazolvány másolatának kötelező kezelése az adatkészletezés duplázását eredményezné.

(Minthogy véleményem szerint az alapjog-korlátozás feltétlenül szükséges mértékére vonatkozó követelmény nem teljesül, ezért a harmadik pontban említett arányosság követelményének vizsgálata a továbbiakban már nem szükséges.)

Végül utalnom kell arra, hogy az adóazonosító jel a személyi azonosítóval és a TAJ számmal együtt az úgynevezett szakazonosítók egyike. A szakazonosítók jogi szabályozási rendszerének az 1996. évi XX. törvény (a továbbiakban: Szaztv.) által történő létrehozatalára azért került sor, mert az Alkotmánybíróság alkotmányellenesnek találta, ezért megsemmisítette a személyazonosító jel használatának meghosszabbítására irányuló törvénymódosításokat. A Szaztv. az említett AB határozat osztott információs rendszerekre vonatkozó alkotmányos követelményét figyelembe véve határozza meg a szakazonosítók alkalmazási területeit és

---

¹Továbbá a személyes adatok védelmének magyar alkotmányos követelményrendszerét alapjaiban meghatározó 15/1991. (IV. 13.) AB határozat indokolása szerint az Alkotmánnyal csakis a meghatározott célú adatfeldolgozásra korlátozott használatú azonosító szám egyeztethető össze. Az ilyen korlátozott használatú „személyi számot” bevezető törvénynek szabályozási és ellenőrzési garanciákat kell tartalmaznia arra, hogy ezt a számot más összefüggésben ne használhassák. Sem az „állami szféra,” sem az államigazgatás egésze nem tekinthető olyan egységnek, amelyen belül egyetlen egységes személyazonosító kódot lehetne bevezetni vagy használni.

határolja el azokat egymástól. A Szaztv. 6. § (1) bekezdése szerint az adóazonosító jel az adózással kapcsolatos nyilvántartás azonosító kódja. Az adóazonosító jel e rendeltetésével összeegyeztethetetlen, következésképp az osztott információs rendszerekre vonatkozó, az Alkotmánybíróság által kimunkált alkotmányos követelménnyel is ellentétes lenne, ha a tervezett szabályozás a horgászok azonosításának hatékonyabbá tétele jegyében kötelezővé tenné az adóazonosító jel és az arról kiállított hatósági bizonyítvány másolatának kezelését a horgászok nyilvántartásában.

A fentiekre tekintettel az a véleményem, hogy a 2013. évi CII. törvény, valamint a Szaztv. tervezett módosításának elfogadása nem lenne összhangban a személyes adatok védelméhez való jog korlátozásának alkotmányos feltételrendszerével.

Budapest, 2019. november " 12 " "

Üdvözlettel:

Dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár